

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

۲۰۲۶/۰۶/۲۲

برهان الدین سعیدی

مرگ چیست؟

**به روز مرگ چو تابوت من روان باشد - گمان مبر که مرا درد این جهان باشد
جنزاهام چو ببینی مگو فراق، فراق - مرا وصال و ملاقات آن زمان باشد**

مولانا جلال الدین بلخی

مرگ در ادبیات زبان: « قطع حیات ، مردن ، موت ، فنا و نیستی » را گویند ؛ مترادف مرگ: « وفات، درگذشت ، اجل ، فوت ، رحلت ، ممات ، هلاکت و خواب ابدی » است؛ متضاد مرگ: « زندگی، هستی، حیات » و جمع مرگ: « مرگ‌ها » میباشد.

– علم طب: تحقیقات علم طب ثابت ساخته که مرگ « توقف کامل ، قطعی و پایان فعالیت حیات بیولوژیک بدن » است و معیار تشخیص سه گانه آن از لحاظ: « مرگ مغزی و عصبی، توقف قلبی و توقف تنفسی » با تفکیک: « مرگ طبیعی و مرگ غیر طبیعی » میباشد.

– علم فیزیک و شیمی « تحفظ کتله و جدول مندلیف »: بیان مینمایند که: پس از مرگ ؛ اتم‌های بدن نابود نمی شوند، فقط بازگشت به طبیعت است. همچنان علم زیست شناسی اظهار مینماید که: مرگ پایان ماده نیست ، بلکه تغییر شکل در پنج مرحله اصلی ذیل: «مرحله تازه، مرحله تورم، مرحله پوسیدگی فعال، مرحله پوسیدگی پیشرفته و مرحله اسکلیت شدن» صورت میگیرد.

– مصریان قدیم « کتاب مردگان، طلسم ۱۲۵»: باور داشتند که مرگ پایان زندگی نیست؛ بلکه انتقال و تغییر شکل « گذر به حیات ابدی » است. بناً بخاطریقای روح، جسد متوفی را به طریقه خاص مومیایی میکردند و همراه با او: جواهرات، لوازم، خوراکی‌ها و حتی «کتاب مردگان» را میگذاشتند تا روح « نابود » نشده و همیشه به آن مراجعه کند تا به سعادت ابدی برسد.

– آیین یونان قدیم ؛ کتاب‌های هومر « ایلید و اودیسه »: معتقد بودند که روح به شکل یک سایه یا شبح بی رمق از بدن جدا شده و به مسیر فعالیت خود ادامه میدهد. البته طریقه و روش دوره تاریخی « هومری » این بود که: جسد متوفی را میسوختاندند و خاکستر آن را در کوزه و یا ظرف گلی می انداختند و به خاک می سپردند.

بعداً در عصر « کلاسیک » این روش تغییر یافت و مرده را بشکل کامل با اشیاء قیمتی در خاک دفن میکردند. – آیین قدیم هندوئیسم « کتاب بهاگواد - گیتا »: اعتقاد داشت که مرگ « کالبد فانی » پایان حیات نیست، بلکه تعویض لباس روح ازلی « تناسخ ارواح » و آغاز حیات جدید « سامسارا » در جسم دیگری بخاطر طی تکامل روح میباشد. بناً؛ جسد متوفی را میسوختاندند تا پنج عنصر اصلی طبیعت: «خاک، آب، آتش، باد و فضا» از آن خارج شده و روح بتواند « تولد دوباره » را در بدن جدید آغاز کند.

– آیین زرتشت « کتاب گات‌ها »: بر خلاف روش و طریقه « مصریان ، یونان و هند »؛ یقین داشت که روح پس از مرگ؛ سه روز را در جهان مادی سپری کرده و صبح روز چهارم، سفر خود را برای عبور از پل چینوت « پل جداکننده یا تفکیک کننده » به سوی حساب و حیات ابدی آغاز میکند.

بناً ؛ جسد متوفی را « بدون پوشش » بالای کوه بلند « دخمه » یا « برج خاموشان » می گذاشتند تا پرندگان و حیوانات گوشت آن را بخورند و افتاب استخوان را خشک کند. متعاقباً استخوانها را در چاه می انداختند و یا در صندوقچه های سنگی بالای کوه می گذاشتند تا حفاظت از عناصر چهارگانه طبیعت « آب، آتش، خاک و هوا » صورت گیرد.

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاین به درنیت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکی په خیر و لولی

– ادیان ابراهیمی « یهودیت، مسیحیت و اسلام »: مرگ را سفر از زندگی دنیا « فانی » به دنیا آخرت « آبدی » میدانند و باور دارند که روح پس از مرگ به مبدأ اصلی برمیگردد.

خاصاً دین مبین اسلام و کتاب الله « قران کریم » گواهی میدهد که: مرگ پایان زندگی و حیات نیست، بلکه اجل همه مخلوقات به اساس حکمت و تقدیر الهی؛ در موقع معین فرا میرسد و با قبض روح، علائق با بدن ختم شده و روح تا روز قیامت « نفخ صور »؛ در عالم « برزخ » مییابد.

قابل تذکر است که: دین مقدس اسلام بر خلاف روش آیین باستانی « مومیایی کردن، دفن کردن با لوازم، سوختاندن و یا گذاشتن به خوراک پرندگان و حیوانات »؛ در تکریم و تدفین متوفی « میت » با در نظر داشت شریعت و آداب اسلامی، عمل مینمایند تا بازگشت به خاک صورت بگیرد.

همچنان خواجه عبدالله « انصاری » مرگ را به چهار نوع: مرگ اهانت و لعنت: « مرگ کافران »، مرگ حسرت و معصیت: « مرگ عاصیان »، مرگ تحفه و کرامت: « مرگ مؤمنان » و مرگ خلعت و مشاهدت: « مرگ پیغمبران »؛ تقسیم کرده است.

باید خاطر نشان ساخت که: الله تعالی مرگ و زندگی را به این آفریده تا امتحان کند که کی با تقوا « نیکوکارتر » است. بناً؛ وقتیکه انسان به حق میرسد، پرونده اعمال او بسته شده متعاقباً « نه مال و نه هم منال » برایش کمک و یاری میکند. بلکه فقط پاداش اجر و ثواب سه چیز: « صدقه جاریه، علم و دانش نافع و فرزند صالح » به او میرسد.

چنانچه مولانا داکتر محمد سعید « سعید افغانی » در مورد مرگ چنین فرموده است: « اکثر خلک د مرگ خُخه پاریری، مگر زه د ژوند خُخه زیات پاریرم، پاریرم چه خطا نشم بی خایه قدم کیر نه ږدم، د چا د بی موجه تکلیف موجب و نه گرځم، د ژوند رسالت را خُخه خطا نشي او د بی عدالتي او بی انصافي مرتکب نشم ».

آی الله تعالی حکیم و با حکمت!

باوردارم که با حکمت خویش مرگ و زندگی را آفریدی تا آزمایش کنی که کی با تقوا است! بناً؛ با لطف خویش روح من را در این دنیای فانی از بند اعمال « رذیله و خبیثه » نجات ده و به راه صراط المستقیم توام با « خیر، سعادت و رستگاری »، هدایت و رهنمائی کن.

آی الله تعالی بخشاینده و مهربان!

یقین دارم که هر نفسی چشنده مرگ است و به سوی تو باز میگردد! فلهدا؛ مرحمت کن تا از « مرگ اهانت و لعنت و مرگ حسرت و معصیت » نجات یابم.

آی الله تعالی عادل، الرحمن و الرحیم!

نمیدانم که تقدیرم چیست؟ ولی؛ از ذات حق و حقیقت تو طلب مغفرت و آمرزش مینمایم تا در روز حشر و رستاخیز؛ اعمال نامه ام را بدست راستم « سمت راست » بدهید، تا به دیدار نور مقدس تو مشرف شده و به سعادت آبدی برسم.

امین یا رب العالمین

برهان الدین « سعیدی »

منابع و مأخذ:

– سوره الملك، ایه مبارکه « ۲ »: الله تعالی مرگ و زندگی را به این آفریده تا امتحان کند ...

– سوره بقره، ایه مبارکه « ۱۵۶ »: ما از آن خداییم و به سوی او بازمی گردیم.

– سوره العنکبوت، ایه مبارکه « ۵۷ »: هر نفسی چشنده مرگ است به اصل خود برمیگردد ...

– سوره الزمر، ایه مبارکه « ۴۲ »: روح در موقع خواب و موقع مرگ گرفته میشود و ...

– سوره ق، ایه مبارکه « ۱۹ »: در مورد رسیدن سکرات مرگ.

– سوره الأعراف، ایه مبارکه « ۳۴ »: در مورد رسیدن اجل و قبض روح ...

– سوره المؤمنون، ایه مبارکه « ۱۰۰ »: در مورد نگهداری روح در عالم برزخ ...

– سوره النحل، ایه مبارکه « ۳۲ »: در مورد مرگ پاکان و مؤمنان ...

– سوره الأنفال، ایه مبارکه « ۵۰ »: در مورد مرگ کافران توام با عذاب.

– سوره ابراهیم، ایه مبارکه « ۴۱ »: در روزی حساب بر من، پدر، مادرم و مؤمنان، مرحمت کن.

– سوره الحج، ایه مبارکه « ۷ »: محشر یا رستاخیز آمدنی است و مردگان از گور زنده میشوند.

– سوره الحاقه، آیات مبارکه « ۱۹ تا ۲۴ »: در مورد اعمال نامه بدست راست و ...

– سوره الزمر، ایه مبارکه « ۶۸ »: در مورد دمیدن نفخ صور در زمین و آسمان.

– سوره طه، ایه مبارکه « ۵۵ »: از خاک آفریده شدید، به آن باز می گردید و از آن زنده میشوید ...

– کشف الاسرار و عدة الابرار « تفسیر خواجه عبدالله انصاری »: ابوالفضل رشیدالدین میبیدی، صفحه « ۱۱۸۱ »، تفسیر سوره الأنفال، ایه « ۵۰ »: در مورد اقسام مرگ.

- د نجات او کاميابي ليار د علم او فلسفي له نگاه : مولانا دكتور محمد سعيد « سعيد افغاني » ، صفحات « ۶۸ - ۷۶ » در مورد : د مرگ د ويري علاج و مضمون تحت عنوان مرگ.
- صحيح مسلم « كتاب الوصية ، حديث شماره ۱۶۳۱ » سنن ابی داود ؛ در مورد سه چیز : « صدقه جاريه ، علم و دانش نافع و فرزند صالح » که برای مرده ثواب دارد.
- تحقیقات علم طب از : سازمان بهداشت جهانی ، کمیته مشورتي دانشگاه هاروارد ، انجمن های پزشکی و حقوقی آمریکا و پوهنتون های سلطنتی پزشکی در انگلستان : و همچنان علم شیمی و دو قانون « تحفظ کتله و جدول مندلیف » در مورد مرگ.
- کتاب بهاگاواد - گیتا : فصل دوم ، چکیده مطالب گیتا ؛ ایه « ۱۱ تا ۲۵ » صفحه « ۷۱ تا ۸۶ » : در مورد مرگ ، کالبد فانی ، روح ازلی و ...
- کتاب گات ها « اوستا » : تالیف و ترجمه ابراهیم پور داود ؛ یسنا « ۵۰ و ۵۱ » در مورد روح و روز قیامت و صفحات « ۴۲۸ - ۴۳۳ » : در مورد پل چینوت و پل آخرت.
- فرهنگ زبان فارسی : صفحه « ۹۸۶ » و فرهنگ عمید : صفحه « ۸۵۴ » در مورد مرگ.